

сприяє формуванню в них культури здоров'я, дотримання здорового образу життя й забезпечує результативність навчально-виховного процесу вищого навчального закладу у формуванні їхньої готовності здійснювати здоров'язбережувальну діяльність.

Список використаних джерел

1. Башавець Н.А. Компетентність та компетенція майбутніх фахівців з проблеми здоров'язбереження / Н.А. Башавець // Науковий вісник ПНПУ ім. К.Д. Ушинського. Збірник наукових праць. № 5-6. – Одеса, 2010. – С. 201–208.
2. Великий тлумачний словник сучасної української мови (170000). – К., 2004. – 1440 с.
3. Витун Е.В. Формирование готовности к здоровому образу жизни у студентов нефизкультурных вузов на основе ценностных ориентаций : Автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.08 "Теория и методика профессионального образования" / Е.В. Витун. – Магнитогорск, 2007. – 24 с.
4. Глебова Е.И. Здоровьесбережение как средство повышения эффективности обучения студентов вуза : Дис. ... канд. пед. наук : 13.00.01 – Екатеринбург, 2005. – 182 с.
5. Гончаренко С.У. Український педагогічний словник / С.У. Гончаренко. – К. : Либідь, 1997. – 374 с.
6. Жаборицька О.В. Нетрадиційні методи й системи оздоровлення : навчальний посібник / О.В. Жаборицька, В.С. Язловецький. – Кіровоград : РВЦ КДПУ ім. Володимира Винниченка, – 187 с.
7. Звекова В.К. Підготовка майбутніх учителів до організації здоров'язбережувального дозвілля школярів : Автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.04 "Теорія і методика професійної освіти" / В.К. Звекова. – Одеса, 2009. – 20 с.
8. Кириленко С.В. Соціально-педагогічні умови формування культури здоров'я старшокласників : Автореф. дис. ... канд. пед. наук : спец. 13.00.07 "Теорія і методика виховання" / С.В. Кириленко. – К. : 2004. – 21 с.

9. Книш Т. Дослідження проблеми удосконалення професійної валеологічної підготовки педагогів-вихователів у вищих закладах освіти / Т. Книш // Психолого-педагогічні основи гуманізації навчально-виховного процесу в школі та вузі : зб. наук. пр. – Вип. 3. – Рівне : "Волинські береги", 2002. – С. 59–60.

10. Костюченко Т.М. Сутність та структура здоров'язбережувальної компетентності майбутніх соціальних педагогів / Т.М. Костюченко // Вісник Луганського національного університету ім. Т.Г. Шевченка : Педагогічні науки. – 2015. – № 2(291). – С. 174–181.

11. Курлянд З.Н. Професійна усталеність вчителя – основа його педагогічної майстерності / З.Н. Курлянд. – Одеса, 1995. – 160 с.

12. Нові технології навчання : науково-методичний збірник / Гол. ред. Б.І. Холод; Ред. кол.: О.Я. Савченко, О.І. Ляшенко, А.М. Федяєва та ін. – К. : НМЦВО, 2000. – Вип. 27. – 256 с.

13. Оржеховська В.М. Методологічні засади діяльності освітнього закладу, спрямованої на здоров'я / В.М. Оржеховська, О.О. Єжова // Педагогіка і психологія. – 2009. – № 4. – С. 5–7.

14. Панферов В.Н. Психология человека : учебное пособие / В.Н. Панферов. – [2-е издание]. – СПб. : Изд-во Михайлова В.А., 2002. – 253 с.

15. Педагогіка вищої школи : навчальний посібник / З.Н. Курлянд, Р.І. Хмелюк, А.В. Семенова та ін. / За ред. З.Н. Курлянд. – [3-є вид., перероб. і доп.]. – К. : Знання, 2007. – 495 с.

16. Философский энциклопедический словарь / Ред. кол.: С.С. Аверинцев и др. – [2-е изд.]. – М. : Советская энциклопедия, 1989. – 814 с.

17. Яковлева И.А. Организационно-педагогические условия формирования культуры здоровья студентов : Автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.08 "Теория и методика профессионального образования" / И.А. Яковлева. – Красноярск, 2008. – 21 с.

Надійшла до редколегії 29.05.16

Татьяна Костюченко, асп.

Южноукраинский национальный педагогический университет имени К.Д. Ушинского, Одесса

ПЕДАГОГИЧЕСКИЕ УСЛОВИЯ ОБЕСПЕЧЕНИЯ ЗДОРОВЬЕСБЕРЕГАЮЩЕЙ КОМПЕТЕНТНОСТИ В СТРУКТУРЕ ПРОФЕССИОНАЛЬНОЙ ПОДГОТОВКИ БУДУЩИХ СОЦИАЛЬНЫХ ПЕДАГОГОВ

В статье рассмотрены основные аспекты здоровьесберегающей компетентности, как необходимой составляющей в структуре профессиональной подготовки будущих социальных педагогов. Проанализированы условия, в общем, и педагогические условия, в частности, для успешной реализации здоровьесберегающей компетентности в процессе профессиональной подготовки будущих специалистов социально-педагогической сферы. В результате исследования выделены следующие основные педагогические условия: формирование положительной мотивации на здоровьесбережение, использование различных видов двигательной деятельности, пропагандирование здорового образа жизни, целенаправленная и эффективная организация времени на работу и отдых.

Ключевые слова: педагогические условия, психолого-педагогические условия, здоровьесберегающая компетентность, профессиональная подготовка, социально-педагогическая сфера.

Tatiana Kostyuchenko, post-graduate

Kostyantyn Ushynskiy Southern National Pedagogical University, Odessa

PEDAGOGICAL CONDITIONS OF THE HEALTH SAVINGS COMPETENCE IN THE STRUCTURE OF THE PROFESSIONAL TRAINING FOR THE FUTURE SOCIAL PEDAGOGUES

The article highlights the main aspects of the health savings competence as a necessary component in the structure of professional training for the future social workers. The conditions in general and pedagogical conditions, particularly for the successful implementation of the health savings expertise in the training for future specialists of the social-pedagogical sphere. The study highlighted the following main pedagogical conditions: the formation of positive motivation to the health savings competence, using various types of motor activity, propaganda of the healthy lifestyle, focused and effective organization in time for work and leisure.

Keywords: pedagogical conditions, psychological and pedagogical conditions, the health savings competence, professional training, social-pedagogical sphere.

УДК 159.9.016.2

Анастасія Кунцевська, канд. психол. наук, доц.

Київський національний університет імені Тараса Шевченка, Київ

ДІЯЛЬНИЙ ПІДХІД У РОЗРОБЦІ ТЕХНОЛОГІЇ АВТОРСЬКИХ ПРОЕКТИВНИХ КАРТ "ГЕРОЇ І ЛИХОДІЇ"

У поданій статті наведено методологічний аналіз авторської технології структурно-рольових проективних карт "Герої і Лиходії". Автор наводить основні категорії діяльнісного підходу і розглядає можливості використання метафори в психологічній практиці.

Ключові слова: діяльний підхід, проективні карти, метафора.

На сьогоднішній день тренінгова та консультативна практика має багатий арсенал різноманітних арт-технік, які використовуються з метою діагностики, корекції, терапії. Творчість вже сама по собі містить терапевтичний ефект через тісний зв'язок із емоційною сферою особистості та нескінченні можливості самореалізації для кожного, незалежно від ступеню володіння спеціальними засобами або таланту. Творчість почасти є

спонтанним й неконтрольованим процесом, який дає змогу несвідомому, витісненому, забутому знайти свій вияв у її продуктах [12]. Саме тому, принцип творчості став основою для низки проективних методів і технік, де використовується спеціально розроблений стимульний матеріал, що "провокує" клієнта на продукування образів, метафор, асоціацій.

Будь-який проективний метод спирається на конкретну теоретичну модель і спрямований на вирішення конкретного кола завдань. Проективні методи, що апелюють до метафори та метафоризації можуть виступати засобами психодіагностики, психологічної корекції, матеріалом для усвідомлення та рефлексії як неодмінної умови особистісного зростання.

Щодо специфічних завдань психологічної практики, які можуть бути вирішені за допомогою використання проективних методів, то, на нашу думку, ними виступають:

Психодіагностика, що ґрунтується на інтерпретації метафор та асоціацій клієнта відповідно до базових схем певної психологічної теорії.

Психокорекція за допомогою арт-засобів у деяких випадках здійснюється психологом на рівні метафори (тобто не виходячи у площину мислення та вербалізації). Таким чином, психолог не перекладає арт-матеріал клієнта у площину усвідомлення та розуміння, натомість працює з ним на рівні його метафор та символів (не переходячи межі між "казкою" та реальністю), здійснюючи корекційний або терапевтичний вплив.

Рефлексія метафоричного матеріалу. Рефлексія є складним процесом мислення, основою якого є поява у свідомості особистості двох активних суб'єктів, діяльність одного з яких полягає в аналізі й оцінці діяльності іншого. Метафора у цьому випадку стає відносно безпечним матеріалом для аналізу, а психолог за допомогою рефлексивних питань допомагає клієнту самостійно розкрити зміст і значення використаних образів, символів, кольорів, сюжетів тощо.

Метафора та метафоризація – є механізмом та, водночас, принципом роботи даної методики. Основою метафори є цілісний образ. Метафора, як і символ є радше об'єктом інтерпретації аніж розуміння, однак метафора, на відміну від символу, втримується в межах значень пов'язаних з реальністю. Образ є психологічним (віддзеркаленням, переживанням реальності), метафора – семантична (така, що уособлює значення), а символ – імперативним, тобто містить покликання до певних дій.

Унікальність метафори полягає в тому, що у ній особистість несвідомо поєднує розрізнені, непов'язані у свідомості образи сприйняття навколишньої дійсності на основі актуальної для неї інтегративної ознаки. А, відтак, зрозуміти проблемну ситуацію через метафору можливо шляхом "деметафоризації" цієї інтегративної ознаки.

Стимульний матеріал, втілений у проективних картах, апелює до структури актуального досвіду особистості та провокує продукування образів-асоціацій, що змушують суб'єкта почати рухатись у площині метафори.

Саме метафора забезпечує фіксацію схеми актуальної життєвої ситуації через неусвідомлений вибір продуцентом комбінації конвенціональних семіотичних одиниць. Компоненти процесу метафоризації поєднуються особистістю неусвідомлюваними ознаками, тому представлені у метафорі образи сприйняття навколишньої дійсності є комплексними та цілісними, навіть, якщо до метафоризації картина дійсності була уривчаста та неузгоджена. Метафоричний образ в цьому сенсі фактично є міфом – оскільки він, як і міф забезпечує цілісність і завершеність картини буття.

Підґрунтям для створення методики структурно-рольових проективних карт "Герої і Лиходії" є класичний діяльнісний підхід, розроблений психологами О.М. Леонт'євим, С.Л. Рубінштейном, В.П. Зінченко, Ф.Ю. Василюком та ін. на основі німецької класичної філософії (Фіхте, Гегель, Маркс), неокантіанства та динамічної психології К. Левіна [2], [5], [11].

Карти "Герої і Лиходії" побудовані на діяльнісних схемах реальності (позиції, дії, задачі, перешкоди, цільові та смислові конструкти) та являють собою фактично "будівельний матеріал" для конструювання суб'єк-

том власної картини буття. Карти являють собою 54 зображення, за розміром подібні до гральної карти, з малюнками та позначеннями, відповідно до основних структур діяльності: позиції (змістовно насичені згорнуті у метафору стилі діяльності особистості), дії та цільові конструкти (які також можуть виступати характеристикою життєвої ситуації в цілому), а також фруструючі та потенційно конфліктні дії-ситуації. Карти було розроблено автором поданої статті, перша розробка карт була випущена у 2007 р. ("Fabula"), відтоді було зроблено кілька модифікацій карт [4].

Методологічною моделлю для розробки методики є діяльнісний підхід, а також теорія функціонального аналізу казок В. Проппа. Структурно-типологічний принцип опису фольклорних текстів був реалізований В. Проппом для аналізу чарівних казок. Не поширюючи свої висновки на інші наративні жанри, він показав, що всі чарівні казки будуються на загальній моделі. Ця модель складена з динамічних одиниць – функцій, поряд яких в казці лишається незмінним [6].

При аналізі конструктів діяльності, ми спиралися на функції казки, отримані В. Проппом шляхом морфологічного аналізу, а також на низку принципів побудови казок (які за своєю суттю відтворюють структуру ритуалу):

- принцип константності елементів (в тому числі функцій дійових осіб, незалежно від того, ким і як вони виконуються);
- принцип обмеженості, вичерпності кількості функцій;
- принцип логічної послідовності функцій [1].

Технологія спрямована на досягнення розуміння учасником актуального стану власної життєвої ситуації або проблеми, її причин та можливих варіантів виходу, а також усвідомлення причин неспішності використовуваних стратегій.

У технології закладено визначальний принцип теорії діяльності – єдність свідомості і діяльності, що означає взаємодетермінованість змін, що виникають у свідомості особистості та змін у структурі, наповненні та спрямованості її діяльності: "Людина включена в буття своїми діями, які перетворюють наявне буття. Цей процес – безперервна серія ланцюгових вибухових реакцій: кожна даність – наявне буття – вибухає черговою дією, породжує нову даність нового наявного буття, яке вибухає наступною дією людини" [8].

Діяльність завжди є суб'єктною та спрямованою на певний предмет, її функціональна структура діяльності містить наступний компонентний набір: потреба – мотив – об'єкт – мета – предмет – умови середовища – ресурси – зміст – контроль – оцінка – продукт. Згідно з функціональним призначенням окремих компонентів загальна структура діяльності поділяється на підструктури:

- спонукальну (потреба, мотив, об'єкт, мета);
- інструментальну (умови, засоби, склад);
- контролюючу (контроль, оцінка, продукт).

Саме цей компонентний набір послугує логіці та змісту нашої методики.

Відповідно до теорії діяльності, потреба виступає не стільки спонтанним глибинним психічним переживанням, скільки відображенням комплексу вимог суб'єкта до середовища та вимог середовища до суб'єкта. Відтак, потреба з'являється лише з *переживанням проблемності* під тиском цих вимог, або, як визначає Ф.Ю. Василюк, "переживанням неможливості реалізації власних життєвих необхідностей" [2].

Для того, щоб реалізувати потребу, індивід змушений відшукати (або створити) у власному полі діяльності предмет, що найбільше пов'язаний із переживаннями потреби. Однак реалізація потреби відбувається відповідно до ідентичності суб'єкта – спосіб його дій, принци-

пи і цілі залежать від позиції, якої свідомо або несвідомо він притримується.

Позиція особистості у структурі діяльності охоплює усі три підструктури, оскільки іманентно містить в собі: вказівку на мету, об'єкт, зміст діяльності, обмеження та можливості арсеналу засобів, а також функції, пов'язані з співвіднесенням отриманого продукту з ідеальним образом цього продукту втіленим у меті. Вона є необхідним компонентом функціональної структури діяльності, що забезпечує ідентифікацію та усвідомлення суб'єктом власного місця у ситуації діяльності. Позиція вимагає прийняття суб'єктом відповідних вимог і очікувань, усвідомлення меж власної відповідальності та компетентності тощо.

Процеси усвідомлення і рефлексії є неодмінним атрибутом усіх сфер діяльності особистості: комунікація, навчання, професійна діяльність, здатність орієнтуватись у соціальному просторі тощо. Процес розуміння, незалежно від позиції, з якої ми намагаємось аналізувати цей процес, розгортається у напрямі узагальнення – отримання цілісної несуперечливої картини про об'єкт, явище, іншу людину. Діяльність неможлива без розуміння, без осмисленості. Втрата розуміння, або неспроможність зрозуміти щось викликає у особистості гострі переживання, відповідно, вона спрямовує свої зусилля, або на пошук шляхів для усвідомлення ситуації, або її ігнорування.

Проективні структурно-рольові карт, створених відповідно до принципів діяльнісного підходу. На відміну від серії існуючих проективних карт (наприклад, ОН), технологія не працює з вільними асоціаціями, натомість

спрямована на роботу із структурою життєвого досвіду особистості. Конструкція карт така, що вони містять зображення і підпис. Методика карт ґрунтується на діяльнісних схемах реальності і являє собою будівельний матеріал, втілений в метафорах, для конструювання суб'єктом власної "картини світу".

Відповідно до основних конструктів діяльності було виокремлено чотири основні конструкти: смисли/цілі; позиції; умови/ресурси; результати, що зумовило створення чотирьох різновидів карт у колоді: "Персонаж", "Дія", "Завершення", "Магічні засоби". Карти "Персонаж" у наборі відображають актуальну особистісну позицію, спосіб дій, усвідомлення результату, смисл і спрямованість діяльності. Карти із зображенням різних типів персонажів уособлюють позиції суб'єкта стосовно соціального середовища, що виявляються у його способі буття.

С.Л. Рубінштейн виділяв два основних способи буття людини та, відповідно, два типи ставлення до життя. Перший – "життя, що не виходить за межі безпосередніх зв'язків, в яких живе людина, людина знаходиться всередині життя". Таке життя є майже природним процесом, очевидно є безпосередність і цілісність людини, яка живе подібним життям. Другий спосіб існування пов'язаний з появою рефлексії. Вона немов би призупиняє, перериває цей безперервний процес життя і через мислення виводить людину за його межі. Таким чином, людина стає у "мета-позицію", позицію поза ситуацією буття і отримує можливість бачити цілісну картину [8].

Формуючи типологію позицій, ми взяли за основу критерії: смислового конструкту, суб'єктності, ступеню та спрямованості активності (табл. 1).

Таблиця 1

Типологічні характеристики позицій

	Мета-позиція (управління)	Конструктивно-активна	Деструктивно-активна	Пасивно-підпорядкована
Смислові конструкти/інтенції	Пов'язані із засобами / з об'єктами вимогами ситуації	Забезпечення/ ствердження певної якості життя Створення продукту Визнання Проблематизація соціальної дійсності	Володіння, влада, утвердження власної справедливості	Немає вираженої (артикульованої/ усвідомленої) мети
Способи реалізації	Проектування Розподіл ресурсів Рефлексія	Продуктування, трансформація, споглядання, осмислення	Руйнування, Опір Маніпулювання	Виконання чужих розпоряджень/ наказів/ прохань, Привласнення, Провокування

Відповідно, аналіз роботи з "персонажами" орієнтований на виявлення домінуючої позиції/позицій особистості, а також змісту, смислового наповнення, функцій, можливостей і обмежень даної позиції.

Слід вважати на те, що у різних сферах діяльності особистість може займати різні позиції, або ж навпаки – позиціонувати себе однаково. У будь-якому разі, особливості особистісного позиціонування (гнучкість/ригідність, доцільність, стратегії тощо) стають предметом організації рефлексії (див. табл. 2).

Робота з картами у консультативній та психотерапевтичній практиці схожа на створення казки за мотивами власної історії життя. Карти стають посередником, що пом'якшує болісні переживання особистості, які перешкоджають осмислення ситуації через конструювання метафоричної реальності. За допомогою методики відбувається актуалізація й опредмечення певних змістових конструктів, що складають до структури життєвого досвіду особистості.

Переживання → Опредмечення за допомогою карт → Аналіз → Усвідомлення → Прийняття

В результаті в учасника виникає чітка картина власної життєвої ситуації: розуміння проблеми, або її причин, рефлексія способу дій (сценаріїв поведінки) тощо. Зафіксовано принаймні три типи "повідомлень" казки:

- інсайтове повідомлення, що являє особистості реальний зміст її життєвої ситуації або поставленої мети;
- рефлексивне повідомлення стосовно успішного (або неуспішного) способу дії відповідно до наявного результату;
- усвідомлення актуального ресурсу, джерела особистісних сил.

Після "отримання" учасником повідомлення, необхідно зробити зупинку, навіть якщо виявлена проблема (розрив між бажаним та дійсним) викличе гострі переживання учасника. Переживання повідомлення складають обов'язковий етап технології, причому термін варіюється від одного дня до двох тижнів.

Методику можна використовувати як в індивідуальній, так і в груповій психологічній практиці. Слід пам'ятати про те, що проективні карти спираються на конкретну метафору – в даному випадку, на метафору діяльності зі всіма її можливими компонентами і структурами.

Проективні карти "Герої і Лиходії" містять фрагменти структур діяльності, які дозволяють людині структурувати свою життєву ситуацію:

- на рівні переживання: "мені здається / я відчуваю, що відбувається ось так...";
- на рівні фіксації фактів реальності: "те, що я говорив, описуючи карти, насправді і є мій спосіб поведінки у реальному житті".

Таблиця 2

Функціональний зміст та рольові характеристики персонажів

Персонаж	Функціональний зміст позиції	Рольові характеристики/ основний ресурс
Бунтар	Протистояння, боротьба, злам системи, руйнування, відстоювання ідеї	Загострене відчуття справедливості, впевненість у власній правоті, ідейність
Воїн / Захисник	Базова функція – охорони, захисту від нападника. Наявність місії – подолання зла/ворога	Сила, здатність долати страх
Стратег	Основна функція – управління та планування, а також ефективне використання ресурсів для досягнення мети. "Мета-позиція" відносно решти позицій	Стійка орієнтованість на мету, здатність до цілепокладання, мислення, гнучкість, розуміння сильних та слабких сторін людей
Мисливець	Добувач, годувальник. Мисливець полює задля забезпечення життєдіяльності референтної групи	Здатність до кооперації та високої концентрації уваги, неагресивність, інтуїція, терплячість
Дурень	Відсутність суб'єктивної позиції, плин за течією. Виконавець чужих наказів і доручень	Залежність від чужих цілей
Маг	Перетворює, трансформує дійсність. Проектна діяльність як створення того, чого ще не існує	Творчість
Блазень	Проблематизує актуальну життєву ситуацію, виконує функцію зв'язку з реальністю та дзеркала	Розум, винахідливість, почуття гумору
Мандрівник	Основний зміст позиції – пошук і постійний рух, причому, мандри не мають конкретної зовнішньої цілі. Смысл руху у самому русі. Очевидець, свідок, який не втручається у події, натомість рухається з ними	Відсутність цілей, орієнтованість на зміст. Висока цінність свободи, невгамовність
Майстер	Високоорганізована професійна діяльність, цілепокладання, чітке розуміння засобів та результатів власної діяльності	Висока продуктивність, відповідальність, гнучкість здатності, творчість
Жертва / Вдавана жертва	Позиція особи, яка постраждала від насильства / Слабка позиція з високими амбіціями та потребами. Орієнтація на сильного як засіб порятунку або досягнення власних цілей	Необережність, нездатність адекватної оцінки ситуації. /Залежність/ Слабкість
Ворог	Жорстка конфронтація з кимось, заперечення чийогось права на існування	Радикальність, затятість, жорсткість
Розбійник	Цілеспрямована діяльність по забезпеченню власних інтересів та потреб засобами насилля.	Наявність власної системи принципів/законів, протилежних загальноприйнятим
Шкідник	Дії, спрямовані на усунення перепон на шляху досягнення особистих цілей. Навмисне створення ситуацій непорозуміння, хаосу	Ставлення до дійсності як до гри та прагнення виграти. Безпринципність, емоційна черствість
Лжегерой	Зазіхання, присвоєння чужої позиції, заслуг, результатів діяльності шляхом самопроголошення та дискредитації іншого	Болісне переживання "недоотримання належного"; Бажання визнання

На виході ми отримуємо прояснення ситуації, яке стає точкою опори або точкою відліку для подальшої роботи.

Представлена у поданій статті авторська технологія "Герої і Лиходії" включає в себе поетапне входження у процес рефлексії через фіксовані схеми діяльності, прихованих у метафорах. Таким чином відбувається усвідомлення особистістю актуального стану власної проблеми, її причин та можливих варіантів виходу, а також усвідомлення причин неуспішності використовуваних стратегій.

Список використаних джерел

1. Брандес В. Казка як важливий чинник розвитку людства / В. Брандес, О. Вознюк, М. Заброцький // Вісник Житомирського державного університету імені Івана Франка. – 2001. – № 8. – С. 96–100.
2. Васильюк Ф.Е. Психология переживания (анализ преодоления критических ситуаций). – М. : Изд-во Моск. ун-та, 1984. – 200 с.
3. Губернаторова Э.В. Метафора как компрессионный компонент перевода: деятельностный аспект / Элина Викторовна Губернаторова : Дис. ... канд. филол. наук : 10.02.19. – Барнаул, 2003. – 180 с.

4. Кунцевська А.В. Казка у структурі життєвого досвіду / А.В. Кунцевська // Програма та тези II міжнародної науково-практичної конференції "Психолого-педагогічні аспекти розвитку майбутнього фахівця" (19-20 червня 2009 р.) / За заг. ред. Н.О. Євдокимової. – Миколаїв : Миколаївський держ. університет ім. В.О. Сухомлинського. – 2009. – 92 с.
5. Леонтьев А.Н. Деятельность. Сознание. Личность / А.Н. Леонтьев. – М. : Политическая литература, 1975. – 304 с.
6. Пропп В.Я. Морфология сказки / В.Я. Пропп. – М. : Наука, 1996. – 168 с.
7. Родари Дж. Грамматика фантазии: Введение в искусство придумывания историй / Дж. Родари. – Москва : Прогресс, 1978. – 192 с.
8. Рубинштейн С.Л. Человек и мир / С.Л. Рубинштейн // Проблемы общей психологии. – Москва : Педагогика, 1973. – С. 255–382.
9. Сапогова Е.Е. Морфология и психосемантика сказки в контексте моделирующих процессов воображения / Е.Е. Сапогова // Журнал практического психолога. – 1999. – № 10-11. – С. 5–26.
10. Франц М.-Л. фон. Психология сказки: толкование волшебных сказок / Мария-Луиза фон Франц. – СПб. : БСК, 1998. – 360 с.
11. Юдин Э.Г. Системный подход и принцип деятельности / Э.Г. Юдин. – М. : Наука, 1978. – 390 с.
12. Юнг К.Г. Архетип и символ / Карл Густав Юнг. – М. : Ренессанс, 1991. – 304 с.

Надійшла до редколегії 20.05.16

Анастасия Кунцевская, канд. психол. наук, доц.
Киевский национальный университет имени Тараса Шевченко, Киев

ДЕЯТЕЛЬНОСТНЫЙ ПОДХОД В РАЗРАБОТКЕ ТЕХНОЛОГИИ
АВТОРСКИХ ПРОЕКТИВНЫХ КАРТ "ГЕРОИ И ЗЛОДЕИ"

В данной статье приведен методологический анализ авторской технологии структурно-ролевых проективных карт "Герои и Злодеи". Автор приводит основные категории деятельностного подхода и рассматривает возможности использования метафоры в психологической практике.

Ключевые слова: деятельностный подход, проективные карты, метафора.

Anastasia Kuntsevskaya, PhD, Assoc. Prof.
Taras Shevchenko National University of Kyiv, Kyiv

ACTIVITY APPROACH IN DEVELOPING THE TECHNOLOGY
OF AUTHOR'S PROJECTIVE CARDS "HEROES AND VILLAINS"

The article devoted to the technology of Structure-Role Projective Cards "Heroes and Villains", which has been developed according to the Theory of Activity methodology. Author provides methodological analysis of the Theory and analyses the issue of using metaphor in psychotherapy. Structure-Role Projective Cards "Heroes and Villains" are presenting 54 images with defined meanings in accordance with the basic structures of activity: the position, actions, target and potentially conflictual situations.

Keywords: activity-oriented approach, projective cards, metaphor.